

СТАНОВИЩЕ

От: Доц. д-р Христина Иванова Арнаутска д.м.
ръководител катедра "Ортодонтия", ФДМ, МУ – Варна,
председател на научно жури, съгласно заповед № Р-109-166 / 02.04.2018. на Ректора на
МУ-Варна.

Относно: Дисертационен труд на тема: „**Ротирани горни първи молари и необходимост от корекцията им.**” за присъждане на образователна и научна степен „**Доктор**” по специалност „**Ортопедична стоматология**“ професионално направление 7.2. Стоматология, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Автор: Д-р Гергана Йорданова Иванова, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Ортодонтия” на Факултет по дентална медицина, МУ-Варна.

Научен ръководител: Доц. д-р Христина Иванова Арнаутска, дм

Научен консултант: Проф. д-р. Вера Борисова Крумова, д.м.н.

Общо представяне на процедурата: Настоящото становище е изготвено въз основа на Заповед № Р-109-166/02.04.2018г. на Ректора на МУ-Варна, проф.Красимир Иванов,д.м.н. и проведено първо заседание на Научното жури по процедура за публична защита по описания по-горе дисертационен труд. Предоставеният ми комплект материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с изискванията на Правилника за условията и реда на придобиване на научните степени и заемане на академични длъжности във ФДМ, МУ „Проф. Д-р Параскев Стоянов“- Варна.

Кратка биографични данни на докторанта: Д-р Гергана Йорданова Иванова е завършила през 2007г ЕГ „Проф. Д-р Асен Златаров.“ гр. В. Търново. Висше образование – магистър по дентална медицина, придобива в МУ Варна през 2012год. През 2013 става редовен асистент към катедра „ Ортодонтия“, а от юли 2014 е и специализант по Ортодонтия към Катедра Ортодонтия на ФДМ, МУ Варна. От 2016г. е административен асистент на катедрата. Владее английски, немски и испански език.

Актуалност на темата и целесъобразност на поставените цели и задачи:

Темата, която д-р Иванова разработва в дисертационния си труд е актуална и значима от клинична и теоретична гледна точка. Концепцията за идеална зъбна дъга и правилната позиция на горните първи постоянни молари като ключ на оклузията, лежат в основата на всяко ортодонтоско лечение и на редица научни разработки. Целта на дисертационния труд е ясно формулирана и за нейното постигане са избрани адекватни задачи, реализирани при използване на оптимални съвременни методи.

Познаване на проблема: Д-р Иванова добре познава и формулира проблемите, свързани с избраната тема. Направен е критичен и обширен преглед на литературата, като са анализирани нерешените проблеми по отношение на степента на ротация на горните първи постоянни молари и връзката и с други деформации, както и липсата на обективен критерии за разграничаване големината на ротация на горните първи постоянни молари и влиянието и върху лечебния план. Направени са задълбочени проучвания върху различните диагностични методи, методите за лечение на медиопалатиналната ротация с техните предимствата и недостатъци според биомеханичните принципи.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е структуриран според изискванията и съдържа всички задължителни елементи. Написан е на 202 страници и е онагледен с 46 таблици, 80 фигури и 1 приложение. Библиографията включва 181 литературни източници, от които 14 са на кирилица и 167 на латиница. В библиографската справка преобладават заглавия от последните десет години.

Изложението е поднесено в правилна последователност на отделните глави, в достатъчен обем и на висок научен стил.

Литературният обзор е написан на 47 страници. Той е целенасочен, задълбочен и достатъчно информативен. Анализирани са научната литература относно антропологичната важност на горния първи постоянен молар, проблемите свързани с неговата ротация и различните методи на деротиране на молара. Подробно са разгледани и различните методи за измерване големината на ротация на горните първи молари. Направени са задълбочени проучвания върху предимствата и недостатъците на лечение с транспалатинална дъга и фиксирана техника при ротация на горните първи постоянни молари.

Обобщени са и нерешените проблеми при наличие на ротирани горни първи постоянни молари.

Целите на дисертацията са ясно и точно формулирани: да се анализира ротацията на горните първи молари в зъбната дъга и да се установи необходимостта от коригирането ѝ за постигане на нормални оклузални съотношения.

За постигане на поставените цели в дисертацията са формулирани четири основни задачи:

1. Да се проведе биометричен анализ на моделите на деца в смесено съзъбие за установяване вида и големината на ротация на горни първи молари при клас I и клас II по Angle.
2. Да се изследва честотата на придружаващи ЗЧД при деца с ротирани горни първи молари и взаимовръзката им в смесено съзъбие
3. Да се направи ретроспективен сравнителен анализ след проведено ортодонтско лечение само с фиксирана техника или с транспалатинална дъга (ТРА) и фиксирана техника на ротирани ГПМ в постоянно съзъбие
4. Да се изведат алгоритми за провеждане на профилактика и интерсептивно лечение на ротирани горни първи молари в смесено и постоянно съзъбие

За изпълнението на задачите са използвани биометрични, параклинични и дигитални методи на изследване. Научната разработка е извършена върху 841 модела на деца със смесено и постоянно съзъбие, като е отчетена позицията на 1642 горни постоянни първи молара. Измерени са общо 4092 ъглови показателя и са направени 3410 линейни измервания, което е предпоставка за достоверност на получените статистически резултати.

Резултатите са добре описани и са онагледени от достатъчно таблици и фигури. Обсъждането на резултатите е направено едновременно с представянето им в хода на изложението. Получените резултати кореспондират на предварително поставената цел в дисертационния труд.

По първа задача е установена по-голяма честота на медиопалатинална ротация в ляво и наличен полов диморфизъм при клас II ЗЧД, по-силно изразена при момичета. За определяне тежестта на ротация на ГПМ дисертантката прилага три различни ъглови показателя, което допринася за голямата обективност и достоверност на получените резултати.

По втора задача е установена положителна зависимост между медиопалатиналната ротация на горните първи постоянни молари и клас II ЗЧД, както и връзката със скъсената зъбна дъга, по-тясно интерканиново разстояние и наличие на овърджет до 4 мм. Като етиологичен фактор с много голяма тежест за медиопалатиналната ротация на горните първи постоянни молари (ГППМ) е установена преждевременната загуба на вторите временни молари

По трета задача е извършен ретроспективен анализ на модели на пациенти преди и след ортодонтското лечение с фиксирана техника или в комбинация с транспалатинална дъга. Диференцирана е големината на медиопалатинална ротация в три степени със съответни цифрови измерения. Изследвана е връзката между степента на ротация и вида на използваната лечебна апаратура. Доказана е необходимостта от различен лечебен подход при различните степени на тежест на ротацията на ГППМ, което прецизира лечебния план в много голяма степен.

По четвърта задача са предложени два алгоритъма за диагностика и изготвяне на лечебния план при ротирани ГППМ. Това дава клинична насока за необходимостта от предприемане на профилактични и лечебни мероприятия в смесено съзъбие и насочва към етапите в подхода на лечение в зависимост от степента на ротация на ГППМ в постоянно съзъбие.

Заклученията и изводите съответстват на получените резултати.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката:

Научни приноси с оригинален характер:

- 1) За първи път у нас се изследват видовете ротации на ГППМ в смесено съзъбие
- 2) За първи път у нас се извършва изследване на степента на ротация на първите постоянни молари в горна челюст, като се анализира по три различни методики (Friel, Henry и Vigano)
- 3) За първи път е установен полов диморфизъм при ротация на ГППМ с по-висока честота при момчетата, което не срещнахме в достъпната ни литература
- 4) За първи път у нас се извежда алгоритъм в смесено съзъбие при наличие на ротирани ГППМ

Научни приноси с практическа насоченост:

- 1) За пръв път у нас се провежда ретроспективен анализ за определяне последователността в лечебния подход на постоянно съзъбие при наличие на ротирани ГППМ според степента на тежест на ротацията
- 2) Изследвана е големината на медиопалатинална ротация при преждевременна загуба на втори временни молари
- 3) Изследвана е необходимостта от ранно започване на лечение на ротацията на ГППМ особено при случаи с преждевременна загуба на втори временен молар настъпила преди повече от 6

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Във връзка с дисертационния труд авторката е популяризирала научните си разработки в 3 публикации и 3 участия в научни форуми, от които два в чужбина. Д-р Иванова е водещ автор във всички включени в представения списък научни разработки.

Лично участие на докторанта

Дисертационният труд е изцяло лично дело на дисертантката. Научният труд, както и публикациите по темата доказват, че дисертантката притежава теоретични знания и много добри практически умения по третирания проблем. Проведените изследвания са систематични и задълбочени, което показва клиничния опит на д-р Иванова и способността за самостоятелно провеждане на изследвания.

Авторефератът е написан на 92 страници и е правилно структуриран. Отговаря на изискванията на закона за развитие на академичните кадри.

Критични забележки и препоръки

Д-р Иванова се съобрази с всички забележки направени в хода на провеждане на изследванията и оформяне на дисертацията.

Препоръчвам на д-р Иванова да популяризира резултатите от своя труд чрез публикуване на получените резултати в специализирани списания и участия в научни форуми.

Заключение:

Дисертационният труд на д-р Гергана Иванова “Ротирани горни първи молари и необходимост от корекцията им.” удовлетворява изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на МУ –Варна.

Разглежданият проблем е актуален за клиничната практика. Особено ценно е разделянето на степени на ротацията на горните първи постоянни молари и предложените алгоритми за профилактика и лечение на ротирани горни първи постоянни молари в смесено и постоянно съзъбие. Представените резултати са изцяло лично дело на докторанта.

Ще гласувам убедително с „Да“ за присъждането на образователна и научна степен „ДОКТОР“ на д-р Гергана Иванова и препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди научната и образователна степен „Доктор“ по научната специалност „Ортопедична стоматология“ на д-р Гергана Йорданова Иванова.

21.Май 2018 г.,
гр.Варна

Подпис:

/Доц. д-р Христина Арнаутска, д.м./